

SESSIONS PARTICIPATIVES PER DEFINIR ESPAIS I ELEMENTS D'URBANISME TÀCTIC I ESTRUCTURANT SOBRE EL COBRIMENT DEL TÚNEL DE LA GRAN VIA

INFORME DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA
RESULTATS DE LA SESSIÓ 1

02 DE JUNY DE 2021

Direcció i elaboració del document:

Direcció de Comunicació i
Participació Ecologia Urbana

Amb el suport de

Voltes cooperativa d'arquitectura SCCL
El Globus Vermell

Introducció

Durant la tardor 2021 s'obriran a la circulació els túnels viaris de Gran Via que creuen la plaça de les Glòries Catalanes, primer un sentit i després l'altre. Això permetrà alliberar gran part de la superfície de Gran Via entre Badajoz/Independència i la Rambla del Poblenou que actualment es destina al trànsit i fer-hi una urbanització temporal, tàctica, fins que al 2023 no comencin les obres d'urbanització definitives.

L'objectiu és que la urbanització provisional no duri més d'un any i mig i, per tant, es pretén -també a petició del veïnat- fer-hi una actuació amb el mínim pressupost possible, que aprofiti el màxim d'elements disponibles (mobiliari urbà, arbrat en grans jardineres, etc) i que, al mateix temps, permeti assajar els usos i la disposició d'element que podria incloure el projecte definitiu.

Amb la voluntat de compartir, debatre i imaginar tant la urbanització provisional a curt termini com la definitiva que es farà a partir del 2023 es promou un procés de participació amb les entitats, associacions i veïnat de l'àmbit d'actuació, a fi de definir espais, usos i elements tenir en compte en els projectes.

Es convoquen tres sessions obertes els dies 2,10 i 16 de juny. La primera a les 15:30h per facilitar l'assistència de comerciants i les altres dues a les 18:00h. A petició d'alguns veïns i de representants municipals, s'organitzen les sessions de forma presencial després de més d'un any de fer trobades telemàtiques.

El present informe recull els resultats de la sessió participativa celebrada el passat dia 2 de juny de 2021.

Informació de la sessió

Dades bàsiques

Data, hora i lloc: 2 de juny de 2021, a les 15.30 h, al Centre Cultural La Farinera del Clot, planta baixa, Gran Via de les Corts Catalanes, 837, 08018 Barcelona.

Convocatòria: la convocatòria de la sessió es va realitzar mitjançant correu electrònic a les entitats que formen part del Grup de Treball del Compromís per Glòries i extensiva a totes les entitats dels barris del Clot i del Parc i la Llacuna del Poblenou. Es van penjar cartells a les escales de l'àmbit del projecte i la inscripció es va fer a través de la plataforma DECIDIM.

<https://www.decidim.barcelona/processes/CobrimentGranVia>

Assistència

Participants: la sessió va comptar amb la participació de 15 persones, representants de diferents entitats, organitzacions i comerciants del barri, així com representants de diferents grups polítics municipals i també representants de diferents organismes municipals vinculats al procés i a l'àmbit d'actuació. Concretament, les següents entitats, personal i representants de grups polítics municipals han assistit a la sessió (per ordre alfabètic):

- Entitats, col·lectius i associacions:

- AFA Escola Farigola del Clot
- Afectats de la Gran Via pel túnel de Glòries
- Associació de Veïns i Veïnes del Clot- Camp de l'Arpa
- Centre Comercial les Glòries
- Comerciants de l'Eix Clot
- Eix Comercial Sant Martí
- ProuTrànsit

- Representants dels grups polítics municipals:

- Alícia Puig, segona Tinència d'Alcaldia
- Francesc Carmona, conseller tècnic del Dte. de Sant Martí

- Personal municipal:

- Sergi Jodar de la gerència de l'Arquitecte en Cap
- Sílvia Casorran de la gerència de l'Arquitecte en Cap
- Carme Méndez, tècnica de Barri del Clot-Camp de l'Arpa i de l Parc i la Llacuna del Poblenou
- Carmen Marzo, Institut Municipal d'Urbanisme
- Francesc Roma, Departament de Participació Ecologia Urbana

- Personal de dinamització

- Albert Aira, Voltes cooperativa d'arquitectura SCCL (dinamització)
- Joan Vitòria, El Globus Vermell (dinamització)

Difusió a les xarxes

Durant la sessió, s'ha comptat amb la presència d'un equip de Betevé que ha realitzat entrevistes amb algunes de les participants, així com publicat la següent notícia al seu web:

<https://beteve.cat/societat/coberta-tunel-glories-sera-espai-civic-participacio-veins/>

Metodologia

La sessió de treball s'ha desenvolupat en tres moments diferenciats; una primera part de introducció i presentació al procés, una segona part de passejada per l'àmbit d'actuació i una tercera part de treball i aportacions col·lectives. El guió de la sessió ha estat el següent:

15:30h Benvinguda institucional (5')

15:35h Presentació de la sessió i dinàmiques previstes (5')

15:40h Explicació del projecte (20')

16:00h Distribució dels grups de treball (5')

16:05h Passejada per l'àmbit d'intervenció (25')

16:30h Retorn per a treball deliberatiu amb els grups de treball (30')

17:00h Posada en comú de resultats a destacar de cada grup de treball (25')

17:25h Tancament de la sessió (5')

Desenvolupament de la sessió

Presentació del context i de l'estructura, mecanismes i espais del procés participatiu

El Sr. Francesc Roma, dona la benvinguda a les persones assistents. Inicia la presentació fent un breu recordatori del context en el qual es desenvolupa el procés de participació.

El Sr. Francesc Carmona, indica que l'Ajuntament de Barcelona promou aquest procés de participació en el marc del projecte de Cobriment de la Gran Via de les Corts Catalanes en la seva fase provisional i definitiva.

El Sr. Sergi Jodar pren la paraula per presentar breument l'estat actual del projecte, explicant les diferents circulacions de busos, tramvia, bici i trànsit rodat de l'espai actual i l'estat de la fase d'obres del túnel viari. A continuació, s'exposa la proposta provisional de les diferents circulacions de serveis així com l'espai destinat a actuacions tàctiques amb l'objectiu de definir en aquest procés participatiu els espais i elements per aconseguir un espai habitable per a la ciutadania mentre no s'executa el projecte d'urbanització definitiva de la Gran Via.

La Sra. Sílvia Casorrán comparteix els condicionants per aquesta actuació posant especial èmfasi en la temporalitat de l'actuació, el baix cost o reaprofitament d'elements existents de la Canòpia de Glòries, la convivència i la funcionalitat entre diferents usos i la necessitat de dotar d'espais d'ombra l'àmbit. Així mateix, s'expliquen alguns exemples de tipologies i elements per ser utilitzats en aquesta fase provisional.

Enllaç amb la presentació realitzada:

https://ajbcn-decidim-barcelona.s3.amazonaws.com/decidim-barcelona/uploads/decidim/attachment/file/11473/CoberturaGranVia_vs.pdf

Torn de preguntes sobre la presentació inicial

Un cop finalitzada l'exposició de caràcter informatiu s'ha passat a un torn de preguntes per tal de resoldre dubtes respecte el procés plantejat.

La primera intervenció realitzada pel Sr. Miquel Catasús, representant de l'AV del Clot, es centra en la participació d'aquesta entitat en el procés de definició del projecte, indicant les diferents fases i el temps que s'ha trigat en arribar en aquest moment de definició del projecte final. En aquest sentit, demana el compromís per part de l'Ajuntament per a fer un concurs a una volta i per establir un temps de durada acotat de la fase provisional d'un any per tal de començar les obres definitives a principis de l'any 2023.

La segona intervenció realitzada pel Sr. Eduard Rodríguez coincideix amb la proposta de l'AV pel que fa a la temporalitat i costos del projecte provisional i a la necessitat d'accelerar al màxim la redacció del projecte definitiu. Proposa que la vorera de muntanya mantingui l'amplada actual.

La tercera intervenció realitzada pel Sr. Robert Cot, president de l'Eix Clot, explica que el projecte que s'ha presentat, ja va ser definit amb anterioritat en una altra sessió l'any 2018 a nivell de connectors naturals i flora i fauna. Des de l'Ajuntament es respon que no es té constància que aquest projecte hagi estat definit prèviament i que possiblement s'estigui fent referència als voltants del projecte de la Canòpia de Glòries.

Passejada per l'àmbit d'intervenció i treball deliberatiu per grups

A continuació, l'equip dinamitzador ha realitzat una distribució de les assistents en tres grups formats per personal tècnic de l'ajuntament i ciutadania per tal de fer una observació directa de l'àmbit d'intervenció. En aquesta passejada s'ha pogut explicar in-situ els diferents condicionants de l'espai i ha servit per a detectar les diferents necessitats i possibles usos del projecte a través de les aportacions de les assistents.

Un cop acabat el recorregut, s'ha retornat a l'espai de La Farinera del Clot per a treballar deliberativament en els diferents aspectes detectats durant la passejada.

Posada en comú de resultats a destacar de cada grup de treball

En aquest apartat es presenten els resultats fruit del treball deliberatiu realitzat per cadascun dels grups.

Grup 1

Distribució d'usos

- Es comença plantejant la necessitat de situar-hi àmbits o espais que promoguin usos diversos i que la posició d'aquest àmbits es faci **tenint en compte la configuració urbana i la posició dels diversos equipaments** públics de l'entorn.
- En aquest sentit es fa evident que en els extrems de la cubrició, banda muntanya, és on s'hi troben els principals equipaments: a tocar de les Glòries, un conjunt d'equipaments educatius i, al costat de la Rambla del Poblenou, un casal de gent gran i una altra escola.
- Per tot això, a la banda Glòries es proposa situar-hi **una zona esportiva i una de jocs infantils** (a més d'alguns arbres i bancs) i a la banda Rambla Poblenou s'hi col·loquen bancs, arbrat que faci una mica d'obra i elements de joc **per a gent gran** (petanques, taules d'escacs, etc)
- Finalment, es proposa que caldria plantejar un "**recorregut actiu**" que promogui recórrer tot l'espai de banda a banda.

Connectivitat amb la ciutat

- El planteja la necessitat d'estudiar bé la posició dels passos de vianants i dels diversos elements per **facilitar la connexió amb l'entorn**:
 - continuïtat eixos c. Rogent - c. Llacuna i Parc del Clot - Rambla del Poblenou
 - recorregut longitudinal per la Gran Via, més enllà de l'àmbit cobert.
 - passatge interior per creuar de Gran Via al c. Escultors Claperós
 - entrada/sortida del centre comercial

Vegetació i espais d'ombra

- Donat que el centre comercial Glòries s'ofereix a ocupar-se del manteniment de la vegetació provisional, es planteja fer una **zona més arbrada** a la part central de tot el tram, és a dir, a banda i banda de l'entrada que el centre comercial té a Gran Via.
- També es proposen **zones d'ombra** (amb pèrgoles o grans lones tensades) a banda i banda de la zona arbrada central.

- Malgrat tot es veu clar que l'obra no serà suficient i que **pel projecte definitiu caldrà trobar solucions per incloure més arbrat** que les dues files d'arbres que mostrava la secció del PPT.

Elements urbans i il·luminació

- No es fa referència específica als diferents elements de mobiliari urbà o d'il·luminació, més enllà de l'evidència que a la zona per a gent gran, més propera a la Rambla del Poblenou, els bancs haurien de ser majoritàriament amb respall i braços i, en canvi a la zona esportiva i de jocs infantils el mobiliari podria ser més variat per permetre maneres d'estar i relacionar-se.

Imatge dels resultats del grup de treball 1:

Grup 2

Distribució d'usos

- El posicionament majoritari de les persones participants es basa en **tenir en compte els usos existents dels equipaments de l'entorn per a definir els nous usos de l'espai**.
- En aquest sentit, s'opina que els **usos relacionats amb jocs infantils i espais esportius han d'estar situats en els extrems de l'àmbit** (propers a la Plaça de les Glòries i la Rambla de Poblenou) per la proximitat de les escoles de l'entorn (INS Salvador Espriu, Escola Farigola del Clot, EMP El Clot de la Mel i Escola Casas).
- En canvi, es proposa que la resta d'espais han d'anar destinats a **usos d'estada i descans** a través d'elements com bancs i llocs per a seure. Tanmateix, existeix acord entre les participants de **no instal·lar taules de picnic** per a preservar el possible soroll d'activitats nocturnes a l'espai.
- En quant als elements a instal·lar pels espais esportius, es proposa la **instal·lació de jocs que no emetin alts nivells sonors d'impacte** com taules de ping-pong, jocs esportius pintats al paviment o pistes de patinatge.
- Per últim, es proposa que els diferents espais estiguin connectats per **un recorregut que doni continuïtat a la proposta** a través dels paviments. També es proposa fer ús de la vegetació i la topografia per tal de separar els usos destinats a les persones amb els espais de circulació de vehicles i serveis urbans.

Connectivitat amb la ciutat

- Es manifesta la necessitat d'**evitar barreres arquitectòniques** en els diferents eixos que travessen l'àmbit assegurant la continuïtat dels espais del voltant.
- S'incideix en la importància de la **connexió entre l'àmbit i el Parc del Clot** per donar continuïtat a aquest eix que s'inicia al c/ Rogent.
- També es proposa la **instal·lació de pals senyalitzadors** per a indicar la direcció i les distàncies entre espais referents amb l'àmbit així com a d'altres parts de la ciutat.

Vegetació i espais d'ombra

- S'opina que la vegetació prevista de 36 arbres traslladats de la Canòpia no és suficient per aquest espai i es planteja la possibilitat d'**incloure més vegetació en les intervencions provisional i definitiva**.
- Per a la previsió d'espais d'ombra es proposen **pèrgoles amb elements naturals i plantes enfiladisses** per tal d'aportar ombra en els mesos d'estiu i permetre el pas de la llum en els mesos d'hivern.
- Per a la materialització d'aquests elements, s'acorda que aquests **espais han de ser oberts i segurs**, evitant racons tancats, foscos i perillosos.

Elements urbans i il·luminació

- Es proposa que el mobiliari escollit per a la reforma definitiva sigui conformat per **elements originals, contemporanis i que permetin usos diversos**.
- En quant a la il·luminació de l'espai, es manifesta la necessitat que **la zona estigui molt ben il·luminada**.
- Es proposa la construcció provisional o definitiva de murs de formigó que permetin la col·laboració amb artistes del barri del Poblenou o de la ciutat per a fer un passeig artístic amb una **zona d'exposició d'art urbà** a través de murals i graffitis.

- En aquest sentit, es proposa que les intervencions que es realitzin es caracteritzin per l'ús de **diferents colors** a través de pintures en el terra així com en els elements que envolten l'àmbit. L'objectiu d'aquesta proposta és **transformar la identitat d'aquest espai** que ha estat caracteritzat pel soroll i la contaminació de vehicles en un espai amable i artístic.
- Tanmateix, es proposa **transformar la façana de color fosc de la planta baixa del centre comercial Les Glòries** per fer algun tipus d'intervenció artística.
- Finalment, es proposa batejar l'àmbit com el "Passeig de les Glòries Catalanes" amb la possibilitat de convidar a personatges famosos catalans i **realitzar una intervenció artística en el paviment amb el nom d'aquestes persones** (idea similar al passeig de la fama de Hollywood).

Imatge dels resultats del grup de treball 2:

Grup 3

Distribució d'usos

- S'insisteix en la **pacificació de les cruïlles**, especialment la del carrer Llacuna amb Gran Via per la seva connexió amb el Parc del Clot i el Mercat. Deixar el màxim d'espai per al pas de vianants traient aparcaments de motos en voreres.
- Es proposa la instal·lació de **jocs infantils** a la trobada entre el carrer Escultor Claperós i Gran Via per la proximitat de l'escola bressol i l'escola infantil i primària.
- Es proposa crear un **espai d'estada, especialment per a la gent gran**, a la Gran Via amb Rambla del Poblenou atès que hi ha una residència.
- A la part central de la Gran Via es planteja la possibilitat de deixar-hi un espai obert, lliure, per instal·lar-hi les **atraccions de la Festa Major del Clot**.
- Es proposa que s'habilitin dues zones de càrrega i descàrrega amb horari fixat i que tots els comerços el compleixin.
- Es proposa deixar espais lliures al carril de serveis perquè s'hi puguin aturar ambulàncies i altres vehicles d'emergències.

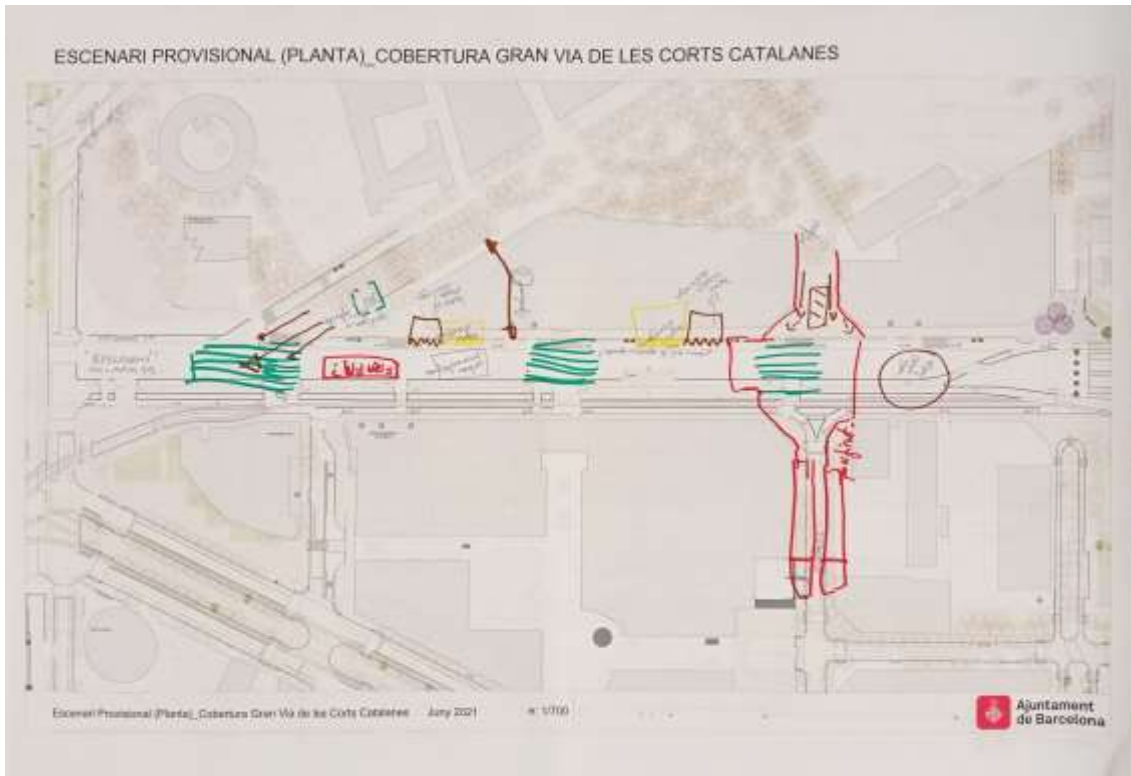
Connectivitat amb la ciutat

- Es valora essencial la connexió entre els barris del Clot i el Poblenou. La Gran Via ha estat des de fa molts anys una barrera separadora dels dos barris. Per aquest motiu es proposa que els **passos de vianants** als carrers Badajoz, Ciutat de Granada, Centre Comercial, Llacuna i Rambla del Poblenou es mantinguin i **s'ampliïn**.
- Es proposa una millor connexió entre el final de l'arbrat del carrer Escultor Claperós i la trobada amb la Gran Via i el Parc de les Glòries. Es parla d'un "**Bibliocami**" que connecti la trobada de Gran Via/Escultor Claperós amb la Biblioteca del Clot, el Museu del Disseny i l'entrada/soedra del metro de la L1 a Glòries.
- El veïnat utilitza un aparcament de vehicles privat en planta baixa a l'alçada del 847 de la Gran Via, per anar de la Gran Via a Escultor Claperós i es proposa que l'ajuntament pugui parlar amb la propietat per adequar aquest accés.

Vegetació i espais d'ombra

- Es planteja crear ombres artificials a la zona central amb la tècnica de les **ombres paramètriques** amb construccions de bambú.

Imatge dels resultats del grup de treball 3:

Tancament de la sessió

Un cop s'han exposat els resultats de les propostes dels diferents grups de treball, s'agraeix la participació de les assistents i es dona per tancada la sessió.

Annexos

Fotografies de la sessió

EL FUTUR DE LA GRAN VIA

Passeig de Les Glòries Catalanes

Exemples fotogràfics

Hi ha grans personatges a Catalunya que han contribuït a que el món sigui millor, que han aconseguit grans avenços científics o que Barcelona i Catalunya siguin referents arreu del món amb l'esport, medicina, música, literatura... Proposem crear el Passeig de Les Glòries Catalanes, atorgant a aquests personatges el reconeixement merescut (mitjançant una estrella) i creant un espai únic al districte de Sant Martí.

A més a més, d'aquesta manera es podria dinamitzar la zona i donar vida al veïnat organitzant esdeveniments mensuals / trimestrals / semestrals que poden incloure:

- Concerts
- Balls
- Exhibicions esportives
- Projeccions de cinema a la fresca
- Etc. etc.

Aquests esdeveniments podrien anar vinculats al sector de la persona a qui se li atorga l'estrella.

Un espai per tothom

• i una continuïtat perfecta pel Parc Canòpia

